

CZERWIEC 2024 | NUMER 2

Wiadomości Dydaktyczne

Biuletyn Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia
Wydziału Prawa i Administracji UG

Nowe sylabusy, nowe możliwości

Beata J. Kowalczyk

Wdrożenie nowego systemu elektronicznej obsługi procesu kształcenia pociąga za sobą wiele zmian także dla nauczycieli akademickich. Jedną z nich jest konieczność wprowadzenia do tego systemu kart przedmiotów, które pełnią w nim rolę sylabusów. Karta przedmiotu (dawniej sylabus) to bardzo istotne narzędzie w procesie edukacyjnym, które zapewnia strukturalne i systematyczne podejście do planowania, realizacji i oceny kursów akademickich. Ich głównym celem jest przejrzystość procesu kształcenia, dlatego każda karta określa cele kształcenia, treści programowe, metody dydaktyczne oraz kryteria oceny, co pozwala studentom poznać oczekiwania, a wykładowcom określić wymagania z danego przedmiotu. Karty przedmiotów umożliwiają jednocześnie nauczycielom akademickim precyzyjne zaplanowanie procesu nauczania, uwzględniając różnorodne formy zajęć i przypisane im godziny.

Mają także znaczenie w skali makro, ponieważ zapewniają, że kursy są zgodne z programami studiów i standardami uczelni, co jest ważne dla akredytacji i jakości kształcenia. Dzięki kartom przedmiotów proces nauczania staje się bardziej zorganizowany, transparentny i skoncentrowany na osiągnięciu zamierzonych efektów kształcenia.

Karty przedmiotów mają z góry określony wzór i powinny zawierać określone treści. Część danych znajdujących się w kartach została uzupełniona automatycznie i nie podlega edycji. Zaangażowanie nauczycieli akademickich w tworzenie kart przedmiotów polega na uzupełnieniu takich danych, które zależne są od wewnętrznych ustaleń jednostki prowadzącej przedmiot, lub od indywidualnych założeń prowadzącego, jeśli przedmiot ma charakter autorski lub ma status przedmiotu do wyboru. Część danych można edytować także dlatego, że podlegają częstym zmianom. Nowe badania naukowe, czy publikacje oraz rozwój metod dydaktycznych powinny inicjować weryfikację treści zawartych w kartach przedmiotów. Wśród danych wymagających uzupełnienia znajdują się elementy, które znane są z poprzedniej wersji sylabusów m. in. cel przedmiotu, efekty przedmiotu, treści przedmiotu czy wymagania wstępne. W kartach przedmiotów dodano także kilka nowych elementów, na które warto zwrócić uwagę.

Sposoby i kryteria oceniania

Pierwszy nowy element to informacja o sposobach i kryteriach oceniania osiągniętych efektów uczenia się. Wprowadzenie tych danych daje możliwość precyzyjnego określenia składowych oceny, procentowego progu zaliczeniowego dla danej składowej, a także procentowego udziału poszczególnych składowych w ocenie końcowej z danego przedmiotu. Takie podejście jest nie tylko nowatorskie, ale sprawia, że studenci dokładnie wiedzą co jest od nich wymagane i jakie elementy ich pracy będą brane pod uwagę przy ocenianiu.

Precyzyjnie określone składowe oceny dodatkowo sprzyjają obiektywności oceniania, ponieważ każdy student uzyskuje ocenę na podstawie tych samych, z góry określonych kryteriów. Dodatkowo, znając wagę poszczególnych elementów oceny oraz jej procentowy próg zaliczeniowy, studenci mogą lepiej zarządzać swoim czasem i efektywniej planować naukę. Wiedza, o tym, że jakiś element stanowi 40% oceny końcowej, może zmobilizować ich do większego zaangażowania w ten element. Zawarcie jasno określonych kryteriów oceniania w kartach przedmiotów może być korzystne także z punktu widzenia nauczycieli akademickich. Analiza wyników z poszczególnych składowych oceny może z jednej strony ułatwić ocenianie oraz udzielenie informacji zwrotnej na temat postępów poszczególnych grup czy studentów w procesie dydaktycznym, a z drugiej strony pomoże wyodrębnić obszary wymagające poprawy. Określenie różnych składowych oceny i ich wag pozwoli także uwzględnić różne style uczenia się. Studenci będą mogli wykazać się różnymi formami aktywności, co będzie sprzyjało bardziej zróżnicowanemu i inkluzywnemu podejściu do nauczania. Wydaje się, że szczegółowe elementy i kryteria oceny postępów w nauce mogą stać się istotnym krokiem do stworzenia bardziej sprawiedliwego i transparentnego systemu oceniania.

eZasoby

Kolejnym nowym elementem w kartach przedmiotów wartym odnotowania jest wyodrębniona w zestawieniu literatury informacja o eZasobach. Digitalizacja wszelkiego rodzaju treści, także naukowych i edukacyjnych jest faktem, dlatego konieczność dodawania adresów eZasobów wydaje się naturalnym tego następstwem. EZasoby mogą obejmować różnorodne formy materiałów dydaktycznych, takie jak teksty, prezentacje, filmy, nagrania audio, czy quizy interaktywne. Taka różnorodność może być pomocna w lepszym zrozumieniu i przyswajaniu wiedzy przez studentów. Dostęp do tego typu materiałów dydaktycznych może ułatwiać naukę, ponieważ każdy student może korzystać z nich w dowolnym miejscu i czasie, bez ograniczeń, a jednocześnie we własnym tempie i w sposób, który mu najbardziej odpowiada. Korzystanie z dodatkowych materiałów poza podstawowymi treściami kursu może także pozytywnie wpłynąć na rozwijanie umiejętności samodzielnego uczenia się. Możliwość aktualizacji eZasobów poprzez dodawanie odnośników do różnych treści w tym najnowszych badań czy publikacji, pozwoli na dostosowanie procesu kształcenia do dynamicznie zmieniających się potrzeb i wymagań współczesnej edukacji.

Przykładowe pytania i zadania

Ostatnim elementem, wymagającym uzupełnienia, którego nie spotkamy w „starej wersji” sylabusu są przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania. Także ten element może podnieść proces kształcenia na wyższy poziom. Przede wszystkim studenci będą mieli jasność co do oczekiwań prowadzącego. Ponadto wcześniejsza możliwość zapoznania się z przykładowymi zagadnieniami może sprzyjać lepszemu przygotowaniu studentów i większej aktywności na zajęciach.

Przykładowe zadania, szczególnie o charakterze praktycznym mogą już na początku zajęć wzbudzić w studentach ciekawość i zachęcić do regularnego w nich uczestnictwa. Z kolei podanie przykładowych pytań może pomóc studentom lepiej przygotować się do egzaminu, jednocześnie redukując stres i niepewność.

Trudne dobrego początku

Wprowadzanie danych do nowych sylabusów po raz pierwszy z pewnością stanowi duże wyzwanie dla nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za poszczególne przedmioty. W tym kontekście, znaczne ułatwienie stanowi możliwość wypełnienia kilku kart przedmiotu np. na różnych trybach studiów, za pomocą funkcji “wypełnij na podstawie istniejącej karty”. Dzięki tej opcji, wystarczy raz uzupełnić kartę dla danego przedmiotu, aby następnie na jej podstawie stworzyć “automatycznie” kolejne karty dla tego przedmiotu na innym trybie/kierunku studiów. Niemniej jednak, podjęcie wysiłku stworzenia kart przedmiotów, z uwagi na uwarunkowania nowego systemu, jest konieczne dla każdego procesu kształcenia, który rozpocznie się w roku akademickim 2024/2025.

Prezentowane zmiany są elementem stałego dążenia do poprawy jakości kształcenia na naszym wydziale. Pozostaje mieć nadzieję, że dodatkowe dane wprowadzone do kart przedmiotów wpłyną pozytywnie zarówno na studentów, jak i nauczycieli akademickich i umożliwią osiągnięcie lepszych efektów edukacyjnych.

